

*Šaštín 2015

Milí priatelia, duchovní i svetskí predstavitelia všetkých hodností a úradov, drahí pútnici a všetci, ktorí nás sledujete v televíznom prenose,

Stretávame sa opäť na šaštínskej púti. Za čias komunizmu boli púte jednou z mála možností prejavenia žitej viery zoči-voči režimu, ktorý chcel za každú cenu zatlačiť náboženský život do tzv. privátnej, teda neviditeľnej sféry, bez akéhokoľvek presahu do reálneho či verejného života. Na púťach sme sa však napriek zapisujúcim a fotiacim eštabákam cítili akosi silnejší, vedomí si toho, že tu nie sme sami, že nám všetkým nemôžu zapchať ústa a že sme časťou spoločenstva Cirkvi. Vtedajší mocipáni, keď už nemohli púte zlikvidovať, tak si aspoň priali, aby sa na nich náboženská téma nespájala s ničím, čo by bolo príliš spoločensky aktuálne.

Aj dnes, by možno bolo jednoduchšie hovoriť na čisto teologickú, bezproblematickú mariánsku tému a možno by to niekto aj vrele odporúčal. Ved' máme hneď sedem bodov, či motívov, pretože sviatok Sedembolestnej nám pripomína Máriino utrpenie pri tých evanjeliových scénach, ktoré tradícia cirkvi spája so symbolickým číslom jej bolestí.

Ale aj dnes, ba práve dnes, sa akosi prirodzene očakáva, že z púti, možno práve aj z tejto šaštínskej, zaznie okrem čisto teologickej reflexie aj ozvena hlasu Cirkvi, hlasu Božieho ľudu. Ved' od stáročí zaznieva na týchto miestach šepot modlitieb generácií našich predkov, od stáročí tu pútnik predkladá Bohu svoje prosby, starosti i túžby. Tu môžeme cítiť duchovný tep srdca slovenského národa, môžeme tu začuť hlas Slovenska, hlas jeho ľudu.

Možno sa niekomu bude zdať, že hovoriť dnes o ľude, či o hlase ľudu je akosi patetické, archaické, alebo niečo čo sa používa len v rétorike estrádneho MDŽ alebo pri predvo-

lebnej kampani, po ktorej konečne „ľud odovzdá svoj hlas“, aby potom – ten istý ľud, keďže „hlas už odovzdal“ - ďalšie roky už bol ticho.

V poriadku - povedzme si teda jednoducho, že na tomto mieste je možné počuť šeptajúci hlas človeka - pútnika, ktorý tu prednáša svoje modlitby a prosby v mene svojom, ale aj v mene tej tichej, neraz zakríknutej, či umlčiavanej časti obyvateľov Slovenska, v mene

- jednoduchých, skromných, pokorných ľudí,
- tej mlčiacej väčšiny, ktorá poslúcha svojich zvolených i nezvolených predstavených,
- tej masy slušných ľudí pre ktorú platia zákony a ktorá ich aj dodržiava,
- tej väčšiny, ktorá žije od výplaty k výplate (ak ju vôbec pri dnešnej nezamestnanosti ešte má) a ktorej výška v akejkol'vek európskej krajine na západ od našich hraníc vyvoláva súcitný úsmev,
- v mene všetkých tých, ktorí z toho mála čo za svoju prácu dostanú ešte aj poctivo platia dane, majú na krku 30 ročnú pôžičku,
- v mene tých tzv. jednoduchých ľudí, ktorí sú sami sebou a nehrajú sa na smotánku, ale vytvárajú svojou prácou hodnoty pre dobro všetkých,
- v mene všetkých bezmenných, štedrých a šľachetných ľudí, pre ktorých by bolo urážkou chcieť ich zaradiť medzi tú tzv. novú šľachtu, ktorá si svoje postavenie rýchlo-vyšľachtila tým, že sa „vedela obracať“ v nejakom pofidérnom „biznise“, alebo vedela obracať kabáty v správnom poradí podľa správnych farieb.

Môžeme tu načúvať. A práve preto, dnes v Šaštíne viac ako kázať by som chcel nahlas načúvať, teda by som sa chcel pokúsiť byť len hlasom, akýmsi zosilňovačom, amplifikátorom toho duchovného dialógu, ktorý tu prebieha medzi pútnikom, prinášajúcim hlas Slovenska a medzi jeho Sedembolestnou patrónkou .

Drahá Panna Mária, prichádzame zložiť k tvojim nohám, pod kríž tvojho Syna, naše osobné i spoločné bolesti, naše obavy i túžby. Pred obraz tvojich siedmich materinských bolestí chceme predložiť to čo cítime ako naše bolesti, bolesti, ktoré sa dotýkajú našich životov. Je to v podstate zoznam siedmich bolestí Slovenska, zoznam strát, ktoré nám hrozia, alebo ktoré sme už viac-či menej závažným spôsobom utrpeli na našej osobnej i spoločnej púti životom.

Prvou je strata nadšenia, radosti a životného optimizmu.

Cítime sa unavení z každodennej jednotvárnosti života, z rutiny, z nudy, zo strachu o budúcnosť, z pocitu bezmocnosti. Už vlastne ani nevieme čo by mohlo pozdvihnúť tú našu „blbú náladu“, ktorá sa šíri ako mor a otravuje vzduch, ktorý dennodenne dýchame. Starší si šomrú: „hádam to už nejako dožijeme“. „Celý život sa driem – a čo z toho mám?“ – hundre stredná generácia. Mladí – pokiaľ nechcú podľahnúť apatii pred obrazovkou počítača či televízora, alebo sa neuspokoja s povrchnými a falošnými životobudičmi kedysi slávnej trojice sex-drogy-rokenrol – tak si neraz hovoria: „podme kamsi preč z tejto krajiny, možno inde to bude inak a lepšie“.

Prečo? Aj preto, lebo zamestnanie a bývanie, tieto dva veľké životné otázky, doliehajú ako nočná mora či ako balvany najmä na mladých ľudí, ktorí by si radi založili rodinu a ktorí sa pri svojom štarte do života cítia osamotení, nedostatočne podporovaní a nemienia sa uspokojiť s nejakými odrobinkami ľúbivých benefitov reklamne rozdeľovaných zo spoločnej kasy, keď vedia, že chýba účinná a komplexná spoločenská podpora mladej generácie.

Ale viac ako ekonomika a jej problémy, ktoré stále boli a budú, dolieha na všetkých strata dôvery, nadšenia

a optimizmu. Navonok sa bavíme, ba podľa ponuky televíznych zábavných programov by sme sa mohli v podstate „uzabávať k smrti“ – a napriek tomu sme stále smutnejší, bezradnejší, apatickejší. Pesimisti hovoria, že už nemôže byť horšie a optimisti tvrdia, že veru horšie byť ešte môže a istotne aj bude.

- Panna Mária, ty, ktorá si v litániách vzývaná ako Príčina našej radosti, a Útecha zarmútených, pomôž nám nájsť znovu radosť do života.

- Ďakujeme Ti za to, že nám poukazuješ na svojho Syna, ako na najhlbší dôvod našej radosti prekonávajúcej všetky každodenné ťažkosti – ved' on nám aj dnes hovorí: (Lk 12, 23-32).: Nebuďte ustarostení o život, čo budete jesť, ani o telo, čo si oblečiete. Ved' život je viac ako jedlo a telo viac ako odev ... nebuďte ustarostení! Ved' toto všetko zháňajú ľudia tohto sveta. Váš Otec predsa vie, že toto potrebujete. Ale hľadajte jeho kráľovstvo a toto dostanete navyše. Neboj sa, maličké stádo, lebo vášmu Otcovi sa zapáčilo dať vám kráľovstvo.

Druhou našou bolesťou je strata ľudskosti a súcitu – rastúca bezohľadnosť.

Moja známa, s viditeľným vážnym postihnutím, pokrútená na svojom invalidnom vozíčku, ktorý tlačili jej priatelia, sa pri vstupe na termálne kúpalisko nevedela preukázať legitimáciou ZŤP. Pani pri okienku jej spokojne povedala, že pokiaľ nemá preukaz tak na zľavu nemá nárok a bude platiť ako ostatní, pretože je vlastne úplne zdravá. Radšej ani nepoviem kde to bolo, lebo tam za podobným uzdravením začnú možno cestovať ľudia s neliečiteľným postihnutím z celého sveta – ved' kto by sa nechcel bleskurýchlo uzdraviť už pri vstupnej bráne kúpeľov.

Ludskosť zdegradovaná pre pár eúr – zdegradovaná nie

u toho, kto ich minul, ale u toho, kto ich takto zarobil. Je to len jeden príklad za tisíce iných, podobne absurdných, ved' každý z nás by mohol doložiť ďalší príbeh. Koľko bezohľadnosti, bezcitnosti, neľudskosti zažívame denne, na našich cestách, na pracoviskách, na úradoch, v nemocniciach, ba i v najužších rodinných vzťahoch?!

Čo je človek ochotný vykonať za judášsky groš? Existuje hranica straty ľudskosti? Odkedy som videl skryto nafilmovaný záznam policajného agenta, ktorý, vydávajúc sa za priekupníka s „bielym mäsom“ naoko prijal ponuku jednej matky ktorá bola ochotná za 10 000 USD predať svoju 9 ročnú dcéru do zahraničia pre potreby pornografického priemyslu, s jasnou dohodou, že po roku bude „rozobraná na orgány“, tak sa, žiaľ, bojím, že za peniaze je niekto schopný urobiť naozaj všetko!

- Matka, kto nás zachráni z víru egoizmu, z nebezpečenstva straty ľudskej tváre i dôstojnosti ak nie ty, Panna hodna chvály? Nedovoľ nám zabudnúť, že sme ľuďmi, stvorenými na Boží obraz a podobu, že zdieľame dôstojnosť Božieho syna, ktorý na seba prijal našu ľudskú prirodzenosť, aby ju tak povýšil. Pomôž nám zastaviť výpredaj ľudskosti v nás.

- Ďakujeme ti za žiarivé príklady tých, ktorí by si zaslúžili „čestný doktorát“ z „ľudskosti“, za dobrovoľníkov, za tých, ktorí sa venujú opusteným, nechceným a opusteným deťom, ľuďom s postihnutím, za tých, ktorí konajú dobro v skrytosti, za tých, ktorých dobré skutky pozná len Boh a ktorí pred Božou tvárou zvolávajú požehnanie aj pre naše Slovensko, požehnanie, ktoré prevyšuje a odzbrojuje akékoľvek zlorečenie a prekliatie, ktoré zvolávajú na seba i na celý svet ľudia bezcitní a neľudskí.

Našou treťou bolestnou stratou je strata dôvery v autoritu, v občianske i cirkevné inštitúcie.

Za účinnej asistencie všetkých - i tých, ktorí by mali byť jej nositeľmi – sa čím ďalej tým viac vytráca prirodzená autorita, a to v rodinnom i občianskom živote, ba i v živote Cirkvi.

Tí, ktorým bola autorita ľudským, alebo i Božím právom zverená s ňou neraz ľahkomyselne a hriechne hazardujú, zabúdajúc na to, že práve vtedy, keď sa s pocitom nadradenosti, bez lásky a bez zodpovednosti stavajú pred tých, ktorí boli zverení ich starostlivosti, v skutočnosti v ich srdciach búrajú aj zvyšky dôvery a podkopávajú základy rodinného, občianskeho i cirkevného spoločenstva. A je úplne jedno, či by sa tak správal otec alebo matka dávajúci zlý príklad svojim deťom, úradník, čakajúci na úplatok, alebo jednajúci s človekom ako s číslom, najčastejšie ako s nulou, policajt, ktorý nechráni a nepomáha ale zneužíva svoju právomoc, kňaz, ktorý je povýšenecký, lakomý alebo hrubý, biskup, ktorý by sa v prvom rade vnímal cez prizmu svojho úradu, alebo minister, či poslanec, keď sa školene usmieva do kamery šliapuc si po jazyku, popierajúc fakty odkazujúc nám tak nepriamo, že mu aj tak nič nemôžeme urobiť.

A čo my na to všetko? Mávneme rukou, odpľujeme si a v duchu si povieme: „Všetci sú rovnakí, všetko je to jedna banda, ja už neverím nikomu a ničomu, všetci klamú, všetci kradnú, nikomu na mne nezáleží – aj ja si teda budem robiť čo chcem a vykašlem sa na všetkých a na všetko.“ Taká je neraz naša bezmocná reakcia. Výsledok je ten, že potom už naozaj hádzeme všetkých a všetko do jedného vreca, a so špinavou vodou vylievame z vaničky aj dieťa.

- Osvieť nás, Panna hodna úcty, ty Príbytok hoden cti, nauč nás skutočnej úcte a obnov v nás zaslúženú úctu i dôveru voči tým, ktorým bola zverená autorita, požehnávaj tých, ktorí si ju zasluhujú aj svojim konaním.

- Ďakujeme ti za všetkých tých, ktorí vykonávajú svoje po-

volanie a poslanie spojené s autoritou v duchu pokory a zodpovednosti pred Božou tvárou i tvárou ľudí a tých, ktorí sa v tejto oblasti previnili povzbudzuj k tomu, aby žili tak, aby si naozaj zaslúžili autoritu, ktorá im bola zverená.

Už chronickou je naša bolesť zo straty dôvery v spravodlivosť.

Celé desaťročia hovoríme o obnovení právneho systému, o potrebe obnovenia dôvery v súdy a sudcov – a napriek tomu, podľa nedávnej medzinárodnej štúdie, Slovensko v oblasti vymožitelnosti práva, nielenže skončilo z krajín Európskej únie samozrejme ako úplne posledné ale spomedzi 144 krajín sveta sa umiestnilo na obdivuhodnom 140 mieste.

Naša spravodlivosť je teda ako blesk – nie že by bola taká rýchla, skôr sa mu podobá tým, že udrie len sem tam, a kto má správne namontovaný bleskozvod, tak sa jej nemusí veľmi báť. V niečom je zasa naša spravodlivosť pravým opakom blesku. Blesk totiž bije na vysoké miesta, kým naša slovenská spravodlivosť bije zväčša len na tie najnižšie miesta, ale takmer nikdy neudiera svojim trestom do tých páchatel'ov neprávostí, ktorí vytrčajú a sú vysoko, ktorí sa tu roky beztrestne pretŕčajú, pretože čím je človek „vyššie“ tým menšia je pravdepodobnosť že by ho zasiahla. Viac ako 2/3 ľudí považuje súdy za skorumpované, ale korupcia nie je len ich výsadou.

Už roky hovoríme o boji proti korupcii a drobné úplatky, zvlášť tie každodenné najmä v zdravotníctve, kde ich zo strachu o zdravie dávame najochotnejšie, sa občas prevália a niekedy sa ich aj podarí potrestať, pritom ale súčasne ostáva verejným tajomstvom, dokonca štatisticky podchytým, že priemerná výška úplatku, ktorú si pýtajú slovenskí podnikatelia z ceny zákazky alebo dotácie, je okolo 13%. Pomer odhalených a neodhalených úplatkov je 1

k 1000 – na každé euro na ktoré sa prišlo je tu tisíc, ktoré úspešne prešli cez široké oká siete slepej spravodlivosti.

- Panna Mária, pred 2000 rokmi nám tvoj Syn v podobenstve rozprával o sudcovi, ktorý sa ani ľudí nehanbil, ani Boha nebál. Ale my máme aj čestných a vzorných sudcov veď na Slovensku sme za posledné roky udelili ôsmim sudcom, osobitnú cenu – ako sa hovorí v zdôvodnení „za nekompromisnú, dlhodobú obhajobu princípov, občiansku i profesnú odvahu v mimoriadne konzervatívnom a skostnatenom systéme brániacom sa proti zásadným reformám, za odvahu a úctu k profesným hodnotám“ teda za činnosť pri ktorej „riskovali svoje kariéry a vystavovali sa hrozbe politického šikanovania“.

- Názov ceny je príznačný: Biela vrana. Nuž čo! Vrana k vrane sadá a vrana vrane oko nevykole – na bielu vranu sa ale vrhne celý krdeľ.

- Panna Mária – vzývame ťa ako Zrkadlo spravodlivosti, daj sa nám dožiť sa čias, keď naša spravodlivosť nebude len pokriveným zrkadlom našej vlastnej úbohosti ale keď sa u nás každý služobník spravodlivosti bude môcť pokojne pozrieť do zrkadla čistého svedomia, keď sa aj u nás obraz a úloha sudcu bude spájať skôr s predstavou vznešeného orla, vysoko sa vznášajúceho, kontrolujúceho ostrým zrakom svoje územie a nie s predstavou krdľa krkavcov krákajúcich kdesi na mestskom smetisku, či vrán, vyd'obávajúcich zo svojho stredu prípadnú bielu vranu.

Hlboko vnútri nás zasahuje bolesť zo straty dôvery v dané slovo, v lásku a rodinu.

Pred vyše štvrt'storočím na našich uliciach, a námestiach sme snívali krásny sen, a spievajúc Sľúbili sme si lásku, sľúbili vravieť pravdu len, sľúbili sme si vydržať, sľúbili sme si nový deň. Dnes sa nám chce povedať, že po našich

uliciach odvtedy prešli veky, a, žiaľ, zobudili sme sa z onoho krásneho sna. Koľko z týchto našich sľubov sa ukázalo len prázdny slovom?!

Nedodržanie daného slova ale nie je niečo, čo by sa týkalo len verejného života, či nášho správania sa na verejnosti. Vierolomnosť, klamstvo, podvod sa stali takým samozrejším v každej sfére, že humpľujú aj tie naj dôvernejšie ľudské väzby a vzťahy. Polovica z tých, ktorí si v úprimnom nadšení sľubovali manželskú lásku naveky, toto svoje dané slovo zobrali naspäť. Spreneverili sa mu v tej, či onej forme, vnútornou zradou, či aj vonkajším rozbitím zväzku. Vernosť danému slovu, zodpovednosť, vytrvalosť – tieto hodnoty sú náročné a často boli ohrozované. Dnes sa ale dostávajú do krízy osobitným, novým spôsobom. Prejavuje sa to aj v tom, koho dnes máme pred očami, ako naše vzory. Celebritami a hviezdami spoločenskej smotánky sú dnes skôr finanční žraloci ako nasledovníci Matky Terezy, skôr zlatokopka, ako verná hájnikova žena, skôr ulízaný playboy než verný manžel, alebo v tom „lepšom prípade“ si necháme našu citovú sféru formovať gýčovitými telenovelami turecko-latinskoamerického typu.

- Panna Verná, Ty si dala pri zvestovaní anjelovi svoje fiat – staň sa - a nikdy si svoje slovo neodvolala, ani si sa mu nespreneverila. Nauč nás vernosti danému slovu. Nauč nás ctieť si dané slovo. Kráľovná rodiny pomáhaj našim manželom žiarlivo strážiť dar vernosti a vzájomnej lásky.

- Ďakujeme ti za žiarivé príklady ľudí, ktorí s Božou pomocou ostali verní svojmu slovu, za rehoľníkov a rehoľnice, ktorí prežívajú verne svoje zasvätenie a slávia tento Rok zasväteného života.

- Ďakujeme ti za povzbudivý príklad mladých zamilovaných ľudí, verných snúbencov, napríklad aj za tých, ktorí tu na deň sv. Valentína prichádzajú odovzdať si sľub lásky v predmanželskej čistote

- Ďakujeme ti za manželov, ktorí aj tu prichádzajú prosit' i ďakovať za dar života, ktorí ho prijímajú s vd'ačnosťou a pokorou a pre ktorých je nová kolíska vzácnejšia a víta-nejšia ako dovolenka v Chorvátsku, či nové auto v garáži.

- Ďakujeme ti za tie rodiny v ktorých sa slovo napíňa svojim významom teda v ktorých ešte stále - vraj síce rodovo ste-reotypne, ale v podstate prirodzene - je otec otcom a matka matkou, synovia synmi a dcéry dcérami a ktoré sú označo-vané ako tzv. tradičné, a teda bez onej príslovečnej fantá-zie, ktorú v tejto oblasti hrdo reprezentuje dúhovo pestrý rad antropologicko-matematických kombinácií a variant.

- Ďakujeme za žiarivé príklady manželov, ktorí vytrvali vo vzájomnej vernosti po celý život, za všetkých tých známych i neznámych ľuďí na akomkoľvek poste verejného i privátneho sektoru u ktorých „áno“ je „áno“ a „nie“ je „nie“.

Ďalšia bolesť je trochu nová, ale o to akútnejšia – je to bo-lesť straty žičlivosti a štedrosti, zo straty solidarity.

Pri pohľade na stav našej spoločnosti v posledných mesia-coch s prekvapením pozorujeme ako ľahko a rýchlo doká-žeme potlačiť v našich srdciach súcit, štedrosť, solidaritu. Stačí sa pozrieť na to, ako príval bezcitného strachu za pár týždňov zmenil všeobecný ľudský cit v národe, ktorý sa vždy považoval za pohostinný. Samo Chalupka o našom národe hovoril:

Zvyk náš je nie napadať cudzie vlasti zbojom: Slovän na svojom seje, i žne len na svojom, cudzie nežiada.

Ale keď na naše dvere zaklope ruka cudzia v úprimnej dô-vere: kto je, ten je; či je on zblíza, či zd'aleka:

Vo dne, v noci na stole dar boží ho čaká.

Nuž, Chalupka patril naozaj k romantickým básnikom. Za pár mesiacov sme naše srdcia zatvrdili obavou, ktorá vidí v každom kto klope na naše dvere, v každom utečencovi, bez rozdielu, len potenciálneho teroristu alebo špekulanta, zabúdajúc na to, že aj od nás sme periodicky migrovali, kvôli chudobe i politickému útlaku a že aj dnes desaťtisíce našich rodákov si tiež hľadajú obživu a lepší život v zahraničí. Slováci žijúci v zahraničí oprávnene považujú za hrubú nespravodlivosť, ak by ich niekto automaticky hádzal do jedného koša s kriminálnymi živlami, hoci, ako vieme, aj takými naša vlasť občas obohacuje európsky kultúrny priestor.

Žijem už desaťročia v cudzine, doma som bol odsúdený ako emigrant a vonku som sa tiež netešil z toho, ako som mnou niekedy jednala cudzinecká polícia, napríklad keď som bol po 17 rokoch bezproblémového pobytu predvolaný na identifikačné odovzdávanie odtlačkov prstov. Tiež ma ako Slovana dosť bolelo a bolí, keď som sa stretával s tým, že pre Taliana je slovo Slovan niekedy používané ako synonymum na označenie osobitnej skupiny prišielcov, bandy Slovanov, väčšinou z Balkánu, či z inej časti bývalého východného bloku, ktorá sa vyznačuje neprispôsobivým štýlom života so zvýšenou mierou kriminality, drobnými krádežami, či otravným pouličným žobraním ktoré je spojené s okrádaním turistov.

Samozrejme, nehodno zľahčovať, ani romanticky zjednodušovať. Poriadok, dodržiavanie zákona a prijatých pravidiel, rozumné zváženie ekonomických i kultúrnych kritérií, skutočnej potreby, vlastných možností ako aj reálnej pravdepodobnosti a nevyhnutnosti kultúrnej, spoločenskej i duchovnej integrácie migrantov – to všetko je potrebné všestranne brať do úvahy pri hľadaní odpovede na komplikovaný problém explózie migračnej vlny, ktorá začína podmyvať základy spoločného európskeho domu, i jeho identity.

To je ťažkou a zodpovednou úlohou politikov, odborníkov na bezpečnosť, ekonómov, sociálnych pracovníkov. Ich prácou, ich povinnosťou je hľadať optimálne riešenie, v prvom rade konkrétnou snahou pri odstraňovaní hlavných dôvodov migrantských explózií, ako najlepšiemu spôsobu predchádzania chaotickej migrácie, ďalej účinnou a solidárnou medzinárodnou pomocou už v domovských krajinách, a vytvorením a rešpektovaním spravodlivého mechanizmu posudzovania žiadostí, bez toho aby sa celý proces ocitol v rukách prevádzачských mafií, alebo stal nástrojom politického vydierania. Áno, je oprávnené, ba nevyhnutné brať do úvahy toto všetko a ešte mnoho iných aspektov, ktoré tu nie je možné ani všetky vymenovať a už vôbec nie tak jednoducho vyriešiť.

To čo nás ale duchovne trápi a znepokojuje nie je ani tak technický mechanizmus riešenia problému migrantov, ale vnútorná dispozícia ducha, ktorým k nemu pristupujeme. Boľstne si totiž uvedomujeme, že sa niekedy príliš ľahko necháme celkom zviest' a ohlúpiť úrovnou a argumentáciou nenávisťných krčmových či internetových diskusií, či prácou rôznych trollov rozdúchavajúcich nenávisť a neľudskosť aj zoči-voči najdrásajúcejším ľudským tragédiám. Onen „šialene vtipný“ internetový inzerent z Kysúc, ktorý ponúkal 25 € za každého zastreleného migranta, je len špičkou ľadovca a sám bol prekvapený, koľko vážnych uchádzačov z radov tohto holubičieho národa na jeho ponuku zareagovalo so záujmom.

Nedovoľme, aby sa bezcitnosť skrývala za falošné vlastenectvo, za falošné pseudokresťanské nálepky, či za strach, že už zajtra ráno bude dedinský i mestský rozhlas hlásiť „Jajže Bože strach veľiký, padli Turci na Poniky; padli, padli o polnoci: Jajže, Bože, niet pomoci. Ľudia boží, utekajte, zajat' Turkom sa nedajte...“

Chráňme si svoju identitu, národnú, politickú, kultúr-

nu, duchovnú, náboženskú ... robme tak jasne, odvážne, cieľavedome a hrdo - ale nikdy nie za cenu straty najdôležitejšej identity. Identity ľudskosti a solidarity.

- Panna Mária, vzývame ťa ako Pomocnicu kresťanov, i Útočisko hriešnikov nedovoľ, aby sme na konci našich dní počuli z úst Tvojho Syna (Lk 25, 41-46) "Odíd'te odo mňa, zlorečení, do večného ohňa, ktorý je pripravený diablovej a jeho anjelom! Lebo som bol hladný, a nedali ste mi jesť; bol som smädný, a nedali ste mi piť; bol som počestný, a nepritúlili ste ma; bol som nahý, a nepriodeli ste ma; bol som chorý a vo väzení, a nenavštívili ste ma." ...: "Veru, hovorím vám: Čokoľvek ste neurobili jednému z týchto najmenších, ani mne ste to neurobili." A pôjdu títo do večného trápenia, kým spravodliví do večného života."

- Ďakujeme ti za všetkých tých, ktorí osobným príkladom, obetou, pomocou sú ochotní nezaprieť človeka v sebe. Ďakujeme ti za pápeža Františka, ktorý neúnavne búši do svedomia Európy i svedomia Cirkvi na všetkých jej úrovniach, ďakujeme ti za jasný postoj našich biskupov, kňazov, za tisíce dobrovoľníkov, ochotných pracovať v teréne, za charitu i všetky ostatné dobrovoľnícke i profesionálne organizácie, za ochotných veriacich i neveriacich, za stovky, ba tisíce rodín pripravených otvoriť svoj domov núdzným, za všetkých tých, ktorí pochopili slová Tvojho Syna: Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili.

Nemusíme sa pritom báť, že stratíme niečo zo svojho bohatstva. Francúzsky spisovateľ a básnik Paul Claudel povedal, že je niečo ešte smutnejšieho ako strata bohatstva: strata nádeje. To je pre nás najväčšie nebezpečenstvo a naša najväčšia bolesť.

Strata nádeje.

Ako obdivuhodne presne tým básnik zadefinoval situáciu, ktorá ťaží mnohých obyvateľov Slovenska. Strata nádeje na zmenu k lepšiemu, na zmenu osobných ťaživých situácií, na zmenu v ľudských vzťahoch, na zmenu nás samých.

Nedostatok nádeje vedie k rezignácii, k životnému smútku, k depresii. Iste, máme celé školy psychológov, ktorí nás môžu skúmať i liečiť - ale to nestačí. Len psychologické poradne túto krízu nevyriešia. Vie o tom niečo napríklad otec Marián, farár v Žakovciach, keď, zachraňujúc tých, ktorým už tento náš svet nedával nijakú nádej, nad ktorými už všetci symbolicky zlomili palicu, vytrvalo opakuje:

“Každému treba dať nádej, lebo: Kde sa končí nádej, začína peklo.“

- Panna Mária, dnes nás tu svojim osobným príkladom učíš, že každý kto je zjednotený s Kristom, je vo svojej najhlbšej podstate človekom nádeje. Ved' nádej je vždy spätá s budúcnosťou, je očakávaním "budúcich dobier". Nádej ako "kresťanská" čnosť, je spojená s očakávaním večných dobier, ktoré Boh prisľúbil ľuďom v Ježišovi Kristovi. Táto nádej, ako kresťanská a ľudská čnosť, je zároveň očakávaním dobier, ktoré človek vytvára, keď využíva talenty, ktorými ho obdarovala Prozreteľnosť. Panna Mária, ty si naša Brána do neba, a Hviezda ranná.

Matka Sedembolestná, predstavujúc sedem našich dnešných bolestí, prosíme ťa: Oživ v našich srdciach kresťanskú nádej. Učiň, by sme boli naozaj vždy pripravení obhájiť sa pred každým, kto nás vyzýva zdôvodniť nádej, ktorá je v nás (porov. 1Pt 3,15).

Každý deň nám ponúka príležitosť a je výzvou k - obnove-

niu radosti zo života, - prejavenu ľudského súcitu, - budovaníu správneho vzťahu k oprávnenej autorite, - boju za spravodlivosť, - dodržiavaniu daného slova, - prejavu ľudskej solidarity, - k tomu, aby sme sa stali znakom nádeje v tomto svete.

Túto príležitosť máme každý deň a každý osobne – niektoré chvíle a príležitosti sa nám ponúkajú aj na to, aby sme svedčili aj spoločne. Najbližšie budeme mať túto príležitosť už v nedeľu v Bratislave, pri Pochode za život. Verím, že tam prídeme vydať svedectvo presvedčeniu, že každý život má v Božích očiach nekonečnú cenu. Môj i jeho i jej, život utečenca uduseného v mraziarenskom voze, život odsúdenca, ktorému pred kamerou odrezávajú hlavu pre jeho vieru, alebo len tak, na zastrašenie iných, život človeka žijúceho s postihnutím, život človeka oslabeného chorobou či starobou. Vydať svedectvo o cene života vo všetkých týchto a podobných kategóriách je samozrejme a všeobecne zdieľané, nie je to kontroverzné.

Na spomienkový pochod pripomínajúci vraždu piatich francúzskych karikaturistov a ďalších obetí atentátu zo 7. januára prišli v Paríži dva milióny ľudí, veriacich i neveriacich, ktorí svojou prítomnosťou hlásali: dost, nedovoľte, zastavte barbarské zabíjanie. Koľko sa nás zide, veriacich i neveriacich, na pochode v Bratislave, aby sme si pripomenuli tých 7500 nevinných životov, ktoré v minulom roku boli prerušené, či skôr ukončené, v našich zdravotníckych zariadeniach, rukami lekárov, ktorí vykonávajú potrat na želanie a na základe našich zákonov. Pred časom ako znak civilizovanosti sme v našich zákonoch zrušili možnosť udelenia trestu smrti aj pre najťažších zločincov, nech by to hneď boli aj teroristi z parížskeho atentátu: V tých istých zákonoch sme ale súčasne paradoxne potvrdili možnosť legálneho zabíjania tých, ktorých jedinou vinou je to, že žijú a že ich tí, ktorí im dali život, na tomto svete už nechcú. Na zmenu týchto zákonov nie je po-

litická vôľa a doteraz sa nenašlo ani 76 spravodlivých reprezentantov tohto ľudu, ktorí by tak učinili. Kedy už povieme: „dost’! Zrušte trest smrti nielen pre vinných, ale aj pre nevinných!“?

Zaiste, v týchto dňoch sa ozývajú a ešte len budú z rôznych strán ozývať podráždené hlasy – „Prečo idete pochodovať za život nenarodených a nestaráte sa o narodených?! Neprovokujte furt s tými potratmi! Nechajte nás na pokoji! Keď ste takí svätí, zoberte si každý domov jedného cudzinca, a keď ste taký útlocitní zoberte si aspoň po tri decá z decáku a vyriešite tým kopu problémov.“ Áno, aj to od nás Kristus očakáva – on sa obetoval za všetkých, on za nás zomrel za všetkých, on nás k tomu môže vyzývať, on na to má právo. Ale ako môže niekto, kto obhajuje potrat, vyhlasujúc ho dokonca za právo, očakávať, či žiadať prijatie núdznych cudzincov, či cudzích detí, keď na Slovensku považujeme aj naďalej za znak sekulárneho pokroku to, že neprijímame, ale práve naopak zákonom dovoľujeme zabíjanie našich vlastných nenarodených detí? Aj na túto otázku chceme počuť odpoveď v Bratislave pri pochode za život! Verím, že ju dajú svojou prítomnosťou aj Bratislavčania, veriaci i neveriaci, pretože verím, že Bratislavčania nie sú o nič horší ako Parížania, ani ako Košičania. Už teraz sa teším na stretnutie s nimi v nedeľu.

Dnes, tu v Šaštíne, sme chceli nahlas načúvať hlasu Slovenska. Slovensko má v znaku tri vrchy a kríž. Jeho vrchy nám pripomínajú, že máme vystupovať, do výšky – morálnej i duchovnej. Kríž je ukazovateľom, smerovníkom, anténou zachytávajúcou signál z výsosti.

Slovensko, Slováci a Slovenky, máme v znaku tri vrchy a kríž - a nie tri opičky a hrabličky, ako návod na spokojný život “nevidím, nepočujem, nehovorím a hrabem len k sebe“.

Dnes sme tu chceli načúvať hlasu Slovenska, šeptajúceho sedembolestnej Matke a jej umučenému Synovi svoje bolesti, radosti, obavy i nádeje. Otvorme tu aj naše srdcia, aby sme v nich zachytili, pocítili odpoveď, ktorú Kristus cez príklad svojej Matky chce nechať zaznieť v našom vnútri. A prosme o pomoc, aby sme tieto rady a odporúčania i príkazy chceli a vedeli plniť.

Text zverejnený na internetovej stránke TK KBS

(tkkbs.sk)<http://www.tkkbs.sk/view.php?cislociianku=20150915002>